

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16P/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117215223
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Židek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2117215223.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Veronikou Židek v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: G. D., U.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka N. D., U.. XX.XX.XXXX, t. č. bytom K. N. F., O. XX, F. a otec G. R., U.. XX.XX.XXXX, t.č. Ú. U. H. F. O.K. E. M., o návrhu navrhovateľky - starej matky L. R., U.. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, T., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletého G. D., U.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky L. R., U.. XX.XX.XXXX, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- II. Navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o zverené maloleté dieťa v rozsahu ako patrí rodičom, je oprávnená zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Je povinná raz ročne do 31.12. bežného roka podať správu o nakladaní s majetkom maloletých detí. Po zániku náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa je povinná najneskôr do 2 mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa.
- III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého G. D. minimálnym výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.
- IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého G. D. vo výške 40,00 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.
- V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 33P/41/2016-35 zo dňa 22.05.2017 v časti výživného.
- VI. Styk otca a matky s maloletým sa neupravuje.
- VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.
- VIII. Účastníci konania sú povinní zaplatiť trovy konania štátu vo výške 502,56 eura, a to každý takto: L. R. vo výške 17,52 eura, N. D. vo výške 167,52 eura, G. R. vo výške 167,52 eura.

odôvodnenie:

1. Dňa 14.06.2017 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky - starej matky maloletého na vydanie neodkladného opatrenia a návrh na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Vo svojom návrhu uviedla, navrhuje zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti podala navrhovateľka opätovne, nakoľko súdne konanie sp. zn. 19P/107/2016- bolo zastavené a matka maloletého dostala výchovné opatrenie - napomenutie od súdu a kontrolný dohľad na jeden rok a vôbec toto nerešpektuje. Od dieťaťa odišla na dva dni a vlastnej matke spreneverila peniaze. So starou matkou vedú neustále hádky a škaredo starej matke nadáva aj pred maloletým. Dňa 12.06.2017 odišla z domu s tým, že ide k

lekárovi a stará matka ju požiadala, aby jej na pošte vybrala balík a dala jej 24,00 eur. Dňa 13.06.2017 sa domov nevrátila, telefón nedvíha, a až okolo obeda napísala sms s takým významom, že mama prepáč, ja si nemôžem pomôcť, alebo ja to nezvládam, ja tie peniaze už nemám. Je to len „24,00 eur“, ale čo je nesvojprávna minúť peniaze, ktoré niekto dal, aby niečo vybavila. Navrhovateľka vo svojom návrhu ďalej uviedla, že dieťa týrané nie je, starajú sa babky, ona sa fláka. Maloletý ju má rád. Matka toho chlapca vôbec nevychováva. Dostane materskú, rodičovské a už jej nie je. Matka matky maloletého už odmieta byť s ňou v jednej domácnosti. Navrhovateľka v návrhu vyjadrila strach o maloletého, keď v domácnosti ostane so svojou matkou sám. Maloletého mali doma už dva víkendy, veľmi sa teší, keď ide s navrhovateľkou. Matkin prístup nie je maloletému na prospech, ale matka maloletého brzdí a ohrozuje jeho vývoj. Navrhovateľka spolu s návrhom predložila výpis z registra trestov zo dňa 04.04.2017, vyhlásenie o spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, lekársku správu zo dňa 04.04.2017. Podaním doručeným súdu dňa 16.1.2017 navrhovateľka navrhla, aby súd v konaní vypočul starú matku maloletého z matkinej strany.

2. Súd uznesením č. k. 16P/51/2017-9 zo dňa 15.06.2017 zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.07.2017.

3. Na pojednávaní konanom dňa 24.01.2018 bola vypočutá svedkyňa, pani N. D. (stará matka maloletého z matkinej strany), nar. XX.X.XXXX, R. C. XXX, ktorá uviedla, že odmalička s maloletým bývali, situáciu dobre pozná. Dcéru vždy finančne zabezpečovala. Má výsluhový dôchodok a pracovala ako pracovníčka SBS s prestávkami, počas ktorých sa starala o dcéru a jej deti. Uviedla, že v čase keď bývali s dcérou spolu, dcéra chodila po nociach, vždy keď svedkyňa prišla, ona odišla - či to bolo po dennej, alebo po nočnej službe. Keď matka maloletého pracovala v pohostinstve, po práci nešla domov, ale do mesta. Dcéra dostala upozornenie z ÚPSVaR, čo nepomohlo, nerešpektovala ani súd, keď jej uložil dohľad a napomenutie. Maloletý trávil víkendy u ďalších starých rodičov - u navrhovateľky a jej partnera. V čase, keď sa svedkyňa starala o maloletého, dcéra jej nedávala peniaze, vždy to bolo naopak. Starala sa tiež o jej ďalšiu 5-mesačnú dcéru, ktorú má s iným partnerom. Tento sa síce zaujíma, no dcéra ho odmieta. Dcéra má deti rada, ale ako matka im neposkytuje to, čo by mala, napríklad byt, v ktorom v súčasnosti žije, platí svedkyňa, ale nevládze ju stále finančne podporovať. Za tým účelom, aby sa spamätala, sa svedkyňa odsťahovala do nájomného bytu v Č.. Je v kontakte v ÚPSVaR aj s navrhovateľkou. K dcére chodí raz do týždňa. Vo výsluchu uviedla, že vždy na ňu pôsobila v tom smere, aby sa nespoliehala na pomoc, aby prevzala zodpovednosť za seba aj deti. Kúpila jej aj auto, nemá problém deti vziať a odísť s nimi nevedno kam, stretáva sa s pofidérnymi ľuďmi, sú tam drogy. Má strach, aby sa maloletý nedostal do kontaktu s drogami a týmito ľuďmi. V minulosti mala problémy s drogami, užívala marihuanu a pervitín, mala problémy aj s hraním automatov. Svedkyňa navrhla, aby maloletý bol zverený navrhovateľke, pretože tam má všetko, majú výborný vzťah. Maloletý je milé dieťa a snažila sa vplývať na dcéru, aby sa mu viac venovala a vychovávala ho. Ako príklad uvádzala, že nosil plienky dlho a nenavštevoval MŠ. Dcéra na svedkyňu reagovala útočne, a vtedy svedkyňa odchádzala, aby maloletý nevidel ich hádky. Svedkyňa nevie o nikom kto by matke finančne pomohol, ani bývalý manžel, teda dcérin otec. Síce s ním nekomunikuje, ale má vedomosť, že je druhý krát ženatý a nechce sa o dcéru starať. Dcéra si myslí, že navrhovateľka sa jej chce pomstiť, ale nevie za čo. Navrhla jej prehlásenie bytu na ňu, to však nie je možné z finančnej stránky. Maloletý sa každý víkend stretáva s navrhovateľkou, v auguste tam bol stále, maloletý sa tam teší, majú výborný vzťah.

4. Na tomto pojednávaní bola vyslúchnutá navrhovateľka, ktorá v rámci výsluchu uviedla, že bola spokojná keď svedkyňa bývala s maloletým, ale teraz sa bojí. Matka má alebo mala podmienku. Syn navrhovateľky (otec maloletého) je vo výkone trestu odňatia slobody, nechce mať s matkou nič spoločné. Matka maloletého podľa dojmu navrhovateľky doteraz berie drogy a hrá automaty. Keďže ide o vnuka, navrhovateľka by jej pomohla, ale nie je to na prospech detí. Maloletý nemá žiadny režim, býva do 1.00 rána hore. Matka ho síce má rada, ale čudným spôsobom. Maloletý je zablokovaný, nerozpráva, nechce jesť. Je vidno, že babka sa mu venovala, matka nie. Nestará sa tak, ako by matka mala. Má strach o jeho vývoj. Nemá základné stravovacie návyky. Nepozná raňajky, obedy, večere, iba mlieko, nemá pravidelný spánok. Navrhovateľka pracuje ako laborantka v spoločnosti E. od 6.00 hod. do 14.00 hod., mohla by však od 7.00 hod. do 15.00 hod. Má partnera 13 rokov, je zamestnaný v rovnakej spoločnosti. Ak by jej maloletý bol zverený, je ochotný pomáhať, keby sa náhodou maloletý nedostal do škôlky, ale bude sa snažiť, aby do MŠ chodil. Má dcéru, býva sama, má dieťa. Maloletého je jej ľúto, je to jej vnuk, nemôže sa pozerať na to, ako vyrastá. Otec maloletého by mal byť prepustený za 4 roky na podmienku. Dúfa, že potom prevezme zodpovednosť za maloletého. V zásade s tým súhlasí. Má vedomosť, že matka maloletého nemá financie na MŠ, maloletý sa nemá kde rozvíjať, keď sa oňho ona nestará a nemá ani

výchovné predškolské prostredie. Ak by bol maloletý zverený do NOS, matke by som v styku nebránila, mohol by byť aj každodenný, záviselo by to od okolností a prijatia do MŠ.

5. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že rozhodnutie ponecháva na úvahe súdu, no odporúča návrhu navrhovateľky vyhovieť. Je v záujme maloletého, aby mal náležitú starostlivosť, matka nemá finančné prostriedky. To, že dnes neprišla na pojednávanie svedčí o jej prístupe.

6. Do spisu bol doložený mzdový list navrhovateľky za rok 2016.

7. Dňa 30.01.2018 bola súdu doručená žiadosť otca maloletého, ktorou žiada, aby bol jeho maloletý syn zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jeho matky, nakoľko matka maloletého sa nestará tak, ako by mala. Uviedol, že matka maloletého je závislá na automatoch, užívala drogy. O pokračovaní jej závislosti na automatoch a drogách vie z počutia od odsúdených, s ktorými sa vonku stretávala. Namiesto starostlivosti o maloletého syna sa flákala s narkomanmi po herniach. Otec maloletého má za to, že jeho matka sa o maloletého postará a bude ho dobre vychovávať, dá mu všetko, čo bude potrebovať.

8. Na pojednávaní konanom dňa 21.02.2018 bola vypočutá matka maloletého, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že o maloletého sa stará ako sa dá, nezanedbáva deti. Myslí si, že by jej mali pomôcť, nie ťahať ju po súdoch. Býva v C. v nájomnom byte, ide o obecný byt písaný na mamu, platí ho matka maloletého alebo jej kamarát G. Č.Y., s ktorým sa poznajú sa rok, pracuje ako zvärač s príjmom cca 1200,00 eur. Dcéra je M., otec je neuvedený, ale keď potrebuje, tak jej prispeje napríklad na plienky. Má 7 mesiacov. Matka je na materskej dovolenke s príjmom 260,00 eur, otec maloletého prispieva 35,00 eur, kamarát pomáha finančne aj so starostlivosťou. Pokiaľ ide o vzťah s navrhovateľkou, nemali zlý vzťah, myslí si, že sa matka maloletého zle starala. Chodí k nim stará matka z matkinej strany raz za dva týždne, alebo keď potrebuje. S navrhovateľkou sa vidí maloletý tak, ako je určené súdom. Na materskej dovolenke je 3,5 roka. Predtým pracovala ako robotníčka s príjmom cca 900,00 eur. Po návrate na Slovensko nepracovala. Myslí si, že navrhovateľka podala návrh z dôvodu, že maloletý je celý jej syn. Po konfrontácii s výsluchmi účastníkov a svedkov, matka uvádza, že sa stará lepšie, maloletý má všetko, chodí s ním k lekárom, deti nikdy nenechala samé. Chodí k probačnej úradníčke, drogy neužíva. V T. sú samí pofiderní ľudia. Pokiaľ ide o vzťah navrhovateľky k maloletému, majú dobrý vzťah. K tomu, že maloletý nerozpráva, uviedla, že chodí s ním raz za mesiac k logopédovi, myslí že maloletý sa bojí. Ohľadom stravovania uviedla, že keď ho núti jesť tak nechce, jedáva kakao, polievku, hranolky, kuracie mäso, ale málo, ďalej pečivo, ovocie, salámu, vajíčko, detské výživy. ÚPSVaR matku kontaktoval raz za mesiac, raz za dva mesiace. Matka si myslí, že prípadné výčitky boli vyriešené v minulom konaní. Matka ďalej uviedla, že plánuje v byte bývať, kým sa bude dať. V prípade, že by došlo k zmene, pôjde bývať k otcovi. Nevie, dokedy bude trvať bývanie s kamarátom. Ide o 2-izbový byt, on býva v jednej z tých izieb, v druhej izbe je matka s deťmi. Izba je spojená s kuchyňou, keď sa zobudí jeden, vyrušuje druhého.

9. Na pojednávaní bol tiež vyslúchnutý svedok, C. D., U.. X.XX.XXXX, bytom E. XXX, E. (starý otec maloletého z matkinej strany), ktorý uviedol, že dcéra bývala 3 mesiace s ním, potom odišla k bývalej manželke. Vie, že medzi nimi dochádzalo ku konfliktom, iba okrajovo ohľadom G.. S dcérou je v kontakte, keď osobne, tak aj telefonicky. Malý je zdravý, mal malé prechladnutia, nič mu nechýba. Dcéra má finančné problémy, nevychádza jej to, pomáha je podľa jeho možností finančne. Svedok je výsluhový dôchodca, má novú rodinu. Myslí si, že maloletý nebude chcieť byť bez dcéry viac ako 1 - 2 dni, je veľmi na dcéru naviazaný, dokonca viac ako iné deti, a to z dôvodu, že je navyknutý. Osamote sa svedok s maloletým nestretáva, býva v N.. So svedkom by maloletý nemohol byť, nakoľko nie je navyknutý, smútil by. Svedok uviedol, že chodieval k nim každý týždeň na 2-3 dni, ostatné dni je v N.. Dcéra býva v C. v 2-izbovom sociálnom byte, byt našla manželka, odišla z neho. Ak by o byt prišla, nenechal by ju na ulici, predáva dom v E., ak by musela z bytu odísť, prenechal by jej dom, pričom predaj domu by musel zrušiť. Predáva sa za cenu 80.000 eur. Otec maloletého je v Ú. M.. Svedok si myslí, že si s dcérou rozumel, bol prekvapený, keď ho zavreli, dcéra mala podmienku za drogy, ktorá stále trvá, má probačný dohľad, odvtedy nebolo nič. Svedok bol 30 rokov v PZ. Svoje deti viedol, aby sa neuchyľovali k drogám a podobne. Pokiaľ ide o automaty, pred niekoľkými rokmi to bolo aktuálne, posledné roky vôbec, nepodporuje takúto zábavu. Ak aj niečo tušil, snažil sa na dcéru vplývať. Navrhovateľka je G. stará mama, nevidí dôvod prečo návrh prišiel, maloletý je čistý, zdravý, dcéra nie je zlá matka, aby prišla o dieťa. K príčine podania návrhu sa nevedel vyjadriť. Pokiaľ ide o ponocovanie, nevedel sa k tomu vyjadriť, mám vedomosť, že k dcére chodia kontroly zo sociálneho úradu. V byte je teplo, malý je kľudný, hrá sa, nič mu nechýba.

10. Súd uznesením č. k. 16P/51/2017- 40 zo dňa 19.04.2018 bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých a Poradenská psychológia.

11. Dňa 31.07.2018 bol súdu doručený znalecký posudok, zo záverov ktorého vyplávalo, že komplex zistení zo spisu, z pozorovania dieťaťa a jeho kontaktov s matkou a starou matkou nasvedčujú tomu, že by aktuálne nemal zostať v osobnej starostlivosti matky, skôr by mal byť zverený do náhradne osobnej starostlivosti s tým, že vzhľadom na citové preferovanie matky z jeho strany by matka mala byť v častom, aj každodennom kontakte s dieťaťom. U matky je zmienka o jej závislosti: toxikománia a nikotizmus. V záujme jej obidvoch maloletých detí by bola namieste psychoterapia a poradenstvo zamerané na sebazpoznanie, posilnenie zvládacích mechanizmov osobnosti a pochopenie princípov zodpovedného rodičovstva. Pokiaľ matka osvedčí, že je schopná sa stabilizovať, zmeniť svoje negatívne životné návyky a prijať plnú zodpovednosť za seba a svoje maloleté deti, nič nebude brániť tomu, aby jej maloletý bol potom zverený, resp. ešte v procese rozhodovania o veci ponechaný v jej starostlivosti. Zvýšený sociálny dohľad je potrebný aj v prípade ešte ohrozenejšieho maloletého dieťaťa, dcéry M..

12. K znaleckému posudku sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že k vykonanému znaleckému dokazovaniu nemá čo dodať. Otec maloletého vo svojom vyjadrení súhlasil s vyjadrením znalkyne v znaleckom posudku. Procesný opatrovník vo svojom vyjadrení skonštatoval, že sa stotožňuje s odbornými vyjadreniami a vypracovanými závermi. Vo predmetnej veci odporučili, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky s tým, že by bol v častom kontakte s matkou. Maloletý G. sa aj podľa vyjadrenia znalkyne cíti v prítomnosti starej matky dobre, bezpečne a isto. Ich vzájomný vzťah je pozitívny, G. starú matku dobre pozná, prirodzene sa na ňu obracia s rôznymi podnetmi, hlavne keď neuspeje u matky. Matka aktuálne nezvláda výchovu maloletého tak, aby nebol ohrozený jeho zdravý osobnostný rozvoj.

13. Dňa 27.12.2018 súd uznesením č. k. 16P/51/2017-93 zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Na pojednávaní konanom dňa 23.01.2019 predstúpila navrhovateľka, ktorá súdu uviedla podstatné okolnosti od posledného pojednávania. Skonštatovala, že s maloletým má dobrý vzťah a s matkou maloletého komunikuje. V prípade, ak by matka maloletého vydržala v krízovom centre, bolo by to dobré. Uviedla že za posledné tri týždne, kedy je matka v krízovom centre sa situácia omnoho zlepšila, s tým, že ak by matka pokračovala v takomto nastavenom spôsobe života, bola by rada a nemala by problém so zverením dieťaťa. Vyjadrila však obavu, že matka tento režim nebude dlhodobo zvládať, už teraz mala vedomosť o tom, že matka ťažko znáša, že o siedmej večer musí byť v centre. Situácia je podstatne lepšia ako bola pred rokom, kedy sa matka túlala a deti nechávala vždy s cudzím človekom. Navrhovateľka uviedla, že starý otec maloletého uhradil matke pobyt v centre za január 2019. Od posledného pojednávania maloletý trávi u navrhovateľky víkendy, niekedy, keď je čas, aj cez týždeň, matka ho navrhovateľke dáva, nemá s tým problém. Navrhovateľkou navrhované výživné bude postačovať. Od februára 2018 sa matka starala o maloletého veľmi biedne. Finančne však matke nepomáhala. Myslí si, že jej pomáhali rodičia. K zdravotnému stavu uviedla, že sa lieči na vysoký tlak. So svojim partnerom žije 14 rokov. Navrhovateľka do spisu doložila výpis z registra trestov zo dňa 10.01.2019, potvrdenie o zdravotnom stave zo dňa 10.01.2019 a mzdový list za rok 2018.

15. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že od posledného pojednávania vo februári 2018 do konca roka 2018 bývala s deťmi v C.. Dňa 31.12.2018 odovzdala byt a sťahovala sa do azylového centra. Za mesiac január jej zaplatil za pobyt v centre jej otec, za ďalší mesiac si pobyt zaplatil a sama. V centre majú jednu izbu, kuchyňa je spoločná, spoločná je aj kúpeľňa. V rámci objektu je aj materské centrum. Otec malotej M. matke pomáha, ponúkol matke aj ubytovanie, ale matka s ním žiť nechce. Matka uviedla, že nie je pravdou, že by bol maloletý špinavý. Dieťaťu páchli veci po cigaretách. Matka uviedla, že poberá rodičovský príspevok a výživné na maloletého. Stravu si kupuje sama, príp. jej nosí otec malotej M.. Keď treba, nakúpi otec malotej M., alebo jej nosí obedy zadarmo. Nemá zvýšené výdavky na maloleté deti; plienky, hygienické potreby, drogériu dostávajú v centre od sponzorov, a ak by bolo potrebné, zadováži to otec malotej M.. Podmienka, ktorú jej vymeral súd za drogovú trestnú činnosť končí 31.01.2019. Matka fajčí. Avšak čo sa týka drogovej trestnej činnosti, uviedla, že 5 rokov s tým nemá nič spoločné. Matka malotej na pojednávaní predložila súdu potvrdenie azylového domu F. o poskytovaní sociálnej služby, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku aj s prídavkami na maloleté deti, potvrdenia o platení výživného otcom malotej, príjmové pokladničné doklady o zaplatení za sociálne služby a energie, rozsudok č. k. 33P/41/2016-35 zo dňa 22.05.2017.

16. Procesný opatrovník uviedol, že sa pridrižiava podanej správy, nakoľko má za to, že v domácnosti matky nie sú vytvorené podmienky pre výchovu maloletých detí. Má za to, že náhradná osobná starostlivosť u starej matky - navrhovateľky je v najlepšom záujme maloletých detí. Výšku výživného ponechávajú na uváženie súdu.

17. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to: návrhom navrhovateľky, výpismi z registra trestov navrhovateľky, potvrdeniami o zdravotnom stave navrhovateľky, lustráciami v Sociálnej poisťovni, mzdovými listami navrhovateľky, znaleckým posudkom č. XX/XXXX, potvrdením azylového domu F. o poskytovaní sociálnej služby, potvrdením o poberaní rodičovského príspevku aj s prídavkami na maloleté deti, potvrdením o platení výživného otcom maloletého, príjmové pokladničné doklady o zaplatení za sociálne služby a energie, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/41/2016-35 zo dňa 22.05.2017 a ostatným spisovým materiálom, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

18. Z výpisov z registra trestov navrhovateľky zo dňa 04.04.2017 a 10.01.2019 vyplýva, že navrhovateľka nemá žiaden záznam v registri trestov.

19. Z potvrdení o zdravotnom stave navrhovateľky zo dňa 04.04.2017 a zo dňa 10.01.2019 vyplýva, že navrhovateľkin zdravotný stav je dobrý a je spôsobilá na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

20. Zo mzdových listov za roky 2016 a 2018 navrhovateľky súd zistil, že priemerný mesačný zárobok navrhovateľky za rok 2016 je 614,15 eura v čistom, za rok 2018 je 672,24 eura v čistom.

21. Z potvrdenia azylového domu F. vyplýva, že záujmové združenie A. poskytuje od 31.12.2018 sociálnu službu s ubytovaním v Azylovom dome F. matke maloletého, pričom za služby platí 2,50 eura za deň na dospelú osobu a 2,00 eur na jedno dieťa, spolu za mesiac (31 dní) 139,50 eura.

22. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku vyplýva, že matke je mesačne vyplácaná dávka v sume 262,06 eura.

23. Z poštových poukazov vyplýva, že otec maloletého pravidelne platí výživné, avšak v rozličnej výške: 07/2018 vo výške 23,57 eura, 08/2018 vo výške 22,80 eura, 09/2018 vo výške 41,01 eura, 10/2018 vo výške 41,01 eura, 11/2018 vo výške 37,65 eura, 12/2018 vo výške 41,01 eura, 01/2019 vo výške 32,86 eura.

24. Z príjmových pokladničných dokladov vyplýva, že záujmovému združeniu bola dňa 18.01.2019 suma 139,50 eura za sociálne služby v období od 21.01.2019 do 20.02.2019 a suma 3,66 eura za energie.

25. Z rozsudku okresného súdu Trnava č. k. 33P/41/2016-35 zo dňa 22.05.2017 vyplýva, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné vo výške 40,00 mesačne, styk otca s maloletým súd neupravoval.

26. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

28. Podľa § 44 ods. 3 ZR, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť

29. Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

30. Podľa § 45 ods. 2 ZR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec

rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

31. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv k maloletému dieťaťu.

32. Podľa § 45 ods. 4 ZR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

33. Podľa § 45 ods. 6 ZR rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

34. Podľa § 45 ods. 7 ZR vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa ods. 1 nezaniká.

35. Podľa § 45 ods. 8 ZR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

36. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

37. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

38. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

39. Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

40. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

41. Podľa § 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

43. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

44. Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 ZR ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

45. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na základe rozsudku Okresného súdu Trnava číslo konania 33P/41/2016-35 zo dňa 22.05.2017 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom otec maloletého vykonával trest odňatia slobody, ktorý vykonáva aj v súčasnosti až do 14.10.2021. Nakoľko sa však matka maloletého o dieťa riadne nestará, čo súdu vyplynulo z vykonaného dokazovania, nastala situácia, že je nutné zveriť maloletého do náhradnej starostlivosti inej osoby. V danom prípade je jednoznačne v záujme maloletého zverenie G. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je jeho príbuznou - starou mamou. Navrhovateľka tak maloletého dôverne pozná od jeho narodenia, sú spolu v častom kontakte, čo potvrdila aj navrhovateľka, aj matka maloletého, nakoľko spolu trávajú víkendy a aj nejaký čas v týždni. Rovnako z týchto výpovedí súdu vyplynulo, že maloletý a stará matka majú medzi sebou pekný vzťah. Stará matka sa o maloletého stará, kupuje mu oblečenie, v čase keď je u nej normálne ho stravuje a pomáha so starostlivosťou matke maloletého. Biologický otec maloletého G. je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody a súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, na maloletého platí pravidelne výživné v rôznej výške podľa príjmu z práce, ktorú vo výkone trestu vykonáva. Súd pri rozhodovaní vzal na vedomie skutočnosť, že matka sa snaží usporiadať si svoj život, avšak v momente rozhodnutia súdu sa jedná len o veľmi krátky časový úsek, kedy sa o syna a dcéru stará. Nejedná sa ešte ani o mesiac života, pričom súd matke dáva na vedomie, že starostlivosťou o maloletého sa nerozumie len poskytnúť mu výživu, oblečenie a strechu nad hlavou. Okrem uvedeného matka musí poskytnúť a zabezpečiť maloletému dieťaťu aj výchovu a postarať sa o jeho zdravý a všestranný rozvoj. Z výsluchov účastníkov konania a zo záverov v znaleckom posudku má súd za preukázané, že rodičovské kompetencie matky v uvedenom smere doposiaľ nie sú dostatočné a matka musí svojím správaním preukázať, že vie a môže žiť príkladným životom, a tento spôsob života musí mať pozitívnu tendenciu. Súd konštatuje, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je len určitým pokračovaním existujúceho stavu, ktorý doposiaľ pretrváva v rodine, keď maloletý s navrhovateľkou sú v častom kontakte, maloletý sa na navrhovateľku často so svojimi potrebami obracia a očakáva odozvu. Súd teda ustálil, že táto forma náhradnej osobnej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletého.

46. Vzhľadom na preukázané skutočnosti súd má za to, že navrhovateľka spĺňa všetky predpoklady stanovené zákonom o rodine na to, aby jej bol maloletý G. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, a to tak zdravotné, osobnostné a morálne, pričom rovnako má za to, že svojím životom a životom osôb, ktoré s ním žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozhodnutia a maloletého G. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom navrhovateľke zároveň vo výroku II. uložil povinnosti spojené s výkonom uvedenej starostlivosti.

47. O vyživovacej povinnosti matky súd rozhodol vo výroku III. tak, že matke uložil povinnosť minimálne výživné, a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti matky prihliadol na skutočnosť, že matka býva v azylovom dome, je na rodičovskej dovolenke s maloletou dcérou a jej jediný príjem tvorí rodičovský príspevok a prídavky na dve deti.

48. O vyživovacej povinnosti otca maloletého súd rozhodol vo výroku IV. podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, keď uložil otcovi maloletého povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 40,00 eur na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, a to odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že výživné vo výške 40,00 eur je dostatočné, a to vzhľadom na skutočnosť, že naposledy bolo výživné upravené v roku 2017, pričom pomery na strane povinného a oprávneného z výživného sa podstatným spôsobom nezmenili. Navrhovateľka navyše neuviedla žiadne zvýšené spojené s výživou maloletého. Súd má zároveň za to, že výživné od otca a od matky pokryje všetky podstatné výdavky maloletého.

49. O trovách štátu súd rozhodol v zmysle § 49 ods. 3 CMP a to tak, že každého z účastníkov konania zaviazal rovným dielom, a to v každého v jednej tretine. Účastníkom konania bola v uznesení, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie, uložená povinnosť zložiť preddavok vo výške 150,00 eur pre každého. Preddavok zložila len navrhovateľka, otec a matka preddavky nezložili. Znalcovi za vypracovanie znaleckého posudku bolo priznané znalečné celkovo vo výške 502,56 eura. Jedna tretina

z tejto sumy je 167,52 eura. Súd preto uložil matke zaplatiť trovy štátu vo výške 167,52 eura a otcovi zaplatiť trovy štátu vo výške 167,52 eura. Navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť sumu 17,52 eura titulom náhrady trov štátu, nakoľko od hodnoty jednej tretiny znalečného bol odrátaný už zaplatený preddavok vo výške 150,00 eur.

50. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku VII. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.